

BÜEFAD

BARTIN ÜNİVERSİTESİ EĞİTİM FAKÜLTESİ DERGİSİ

Ⓜ Cilt /Volume:2

Ⓜ Sayı/Issue:1

Ⓜ Yaz/Summer 2013

Uluslararası Hakemli Dergi

- AYRI BASIM / SPECIAL EDITION -

Yrd. Doç. Dr. Özer YILDIZ - Okt. Mehtap YILDIZ
Doç. Dr. Hakan Salim ÇAĞLAYAN

Ortaöğretim Beden Eğitimi Dersi Yeni Öğretim Programının Öğretmen
Görüşleriyle Değerlendirilmesi

Evaluation of the Secondary School Physical Education Lesson New Curriculum's
with Teacher Views

2013/1

BARTIN UNIVERSITY JOURNAL OF FACULTY OF EDUCATION

International Refereed Journal

BARTIN ÜNİVERSİTESİ EĞİTİM FAKÜLTESİ DERGİSİ

BARTIN UNIVERSITY JOURNAL OF FACULTY OF EDUCATION

Cilt / Volume: 2, Sayı / Issue: 1, Yaz / Summer 2013

ISSN: 1308-7177

Sahibi

Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesi Adına
Prof. Dr. Firdevs GÜNEŞ (Dekan)

Editör

Yrd. Doç. Dr. Sedat BALYEMEZ

Alan Editörleri

Doç. Dr. Çetin SEMERCİ

(Ölçme ve Değerlendirme)

Doç. Dr. Nuriye SEMERCİ

(Program Geliştirme)

Yrd. Doç. Dr. Aysun Nüket ELÇİ

(Matematik Eğitimi)

Yrd. Doç. Dr. Ayşe Derya IŞIK

(Sınıf Öğretmenliği)

Yrd. Doç. Dr. Fatma ÜNAL

(Sosyal Bilgiler Eğitimi)

Yrd. Doç. Dr. Murat GENÇ

(Fen Eğitimi)

Yrd. Doç. Dr. Oğuzhan KARABURGU

(Türkçe Eğitimi)

Yabancı Dil Sorumlusu

Yrd. Doç. Dr. Özge GÜN

Sekretarya

Arş. Gör. Hasan Basri KANSIZOĞLU

Teknik Sorumlu

Arş. Gör. Barış ÇUKURBAŞI

İletişim

Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesi

74100 BARTIN – TÜRKİYE

e-posta: buiefad@bartin.edu.tr

Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi (BUEFAD), yılda iki kez yayımlanan uluslararası hakemli bir dergidir. Yazıların sorumluluğu, yazarlarına aittir.

Owner

On Behalf of Bartın University Faculty of Education
Prof. Dr. Firdevs GÜNEŞ (Dean)

Editor

Assist. Prof. Dr. Sedat BALYEMEZ

Field Editors

Assoc. Prof. Dr. Çetin SEMERCİ

(Measurement and Evaluation)

Assoc. Prof. Dr. Nuriye SEMERCİ

(Curriculum Development)

Assist. Prof. Dr. Aysun Nüket ELÇİ

(Mathematics Education)

Assist. Prof. Dr. Ayşe Derya IŞIK

(Primary Education)

Assist. Prof. Dr. Fatma ÜNAL

(Social Science Education)

Assist. Prof. Dr. Murat GENÇ

(Science Education)

Assist. Prof. Dr. Oğuzhan KARABURGU

(Turkish Education)

Foreign Language Specialist

Assist. Prof. Dr. Özge GÜN

Secretary

RA. Hasan Basri KANSIZOĞLU

Technical Assistant

RA. Barış ÇUKURBAŞI

Contact

Bartın University Faculty of Education

74100 BARTIN – TURKEY

e-mail: buiefad@bartin.edu.tr

Bartın University Journal of Faculty of Education (BUJFED) is a international refereed journal that is published two times a year. The responsibility lies with the authors of papers.

DİZİNLENME VE LİSTELENME / INDEXING AND LISTING

Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, aşağıdaki indeksler tarafından dizinlenmekte ve listelenmektedir. / *BartınUniversityJournal of Faculty of Education is indexed and listed by the following indexes.*

EBSCOHOST Database

Modern Language Association

New Jour Electronic Journals & Newsletters

Ulrich's Periodicals Directory

Akademia Sosyal Bilimler İndeksi

Türk Eğitim İndeksi

Araştırmamax Bilimsel Yayın İndeksi

Akademik Türk Dergileri İndeksi

YAYIN DANIŞMA KURULU / EDITORIAL ADVISORY BOARD

Prof. Dr. Ahmet ARIKAN	Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. Ahmet GÜNŞEN	Trakya Üniversitesi
Prof. Dr. Ahmet N. SERİNSU	Ankara Üniversitesi
Prof. Dr. Cemal TOSUN	Ankara Üniversitesi
Prof. Dr. Firdevs GÜNEŞ	Bartın Üniversitesi
Prof. Dr. Ahmet KIRKILIÇ	Atatürk Üniversitesi
Prof. Dr. Hayati AKYOL	Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. Hüseyin ALKAN	Dokuz Eylül Üniversitesi
Prof. Dr. İsmet EMRE	Bartın Üniversitesi
Prof. Dr. M. Fatih TAŞAR	Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. Mimar TÜRKKAHRAMAN	Akdeniz Üniversitesi
Prof. Dr. Murat ÖZBAY	Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. Murtaza KORLAELÇİ	Ankara Üniversitesi
Prof. Dr. N. Hikmet POLAT	Niğde Üniversitesi
Prof. Dr. Ramazan KAPLAN	Bartın Üniversitesi
Prof. Dr. Recai DOĞAN	Ankara Üniversitesi
Prof. Dr. Recep KAYMAKCAN	Sakarya Üniversitesi
Prof. Dr. Safure BULUT	ODTÜ
Prof. Dr. Şefik YAŞAR	Anadolu Üniversitesi
Prof. Dr. Yavuz TAŞKESENİGİL	Atatürk Üniversitesi
Doç. Dr. Aziz KILIÇ	ÇOMÜ
Doç. Dr. Bahri ATA	Gazi Üniversitesi
Doç. Dr. Bilgin Ünal İBRET	Kastamonu Üniversitesi
Doç. Dr. Çavuş ŞAHİN	ÇOMÜ
Doç. Dr. Çetin SEMERCİ	Bartın Üniversitesi
Doç. Dr. Emine KOLAÇ	Anadolu Üniversitesi
Doç. Dr. Eyyüp COŞKUN	Mustafa Kemal Üniversitesi
Doç. Dr. Gıyasettin AYTAŞ	Gazi Üniversitesi
Doç. Dr. Kamil İŞERİ	Niğde Üniversitesi
Doç. Dr. Kubilay YAZICI	Niğde Üniversitesi
Doç. Dr. Neşe TERTEMİZ	Gazi Üniversitesi
Doç. Dr. Nuriye SEMERCİ	Bartın Üniversitesi
Doç. Dr. Ömer KÜÇÜK	Kastamonu Üniversitesi
Doç. Dr. Tolga GÜYER	Gazi Üniversitesi

BU SAYININ HAKEMLERİ/REFEREES OF THIS ISSUE

Prof. Dr. Firdevs GÜNEŞ	Bartın Üniversitesi
Prof. Dr. Nurettin ÖZTÜRK	Pamukkale Üniversitesi
Doç. Dr. Bülent ŞENAY	Uludağ Üniversitesi
Doç. Dr. Çetin SEMERCİ	Bartın Üniversitesi
Doç. Dr. Emine BABOĞLAN ÇELİK	Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi
Doç. Dr. Emre ÜNAL	Niğde Üniversitesi
Doç. Dr. Erkan Faruk ŞİRİN	Selçuk Üniversitesi
Doç. Dr. Eyyüp COŞKUN	Mustafa Kemal Üniversitesi
Doç. Dr. Halit KARATAY	Abant İzzet Baysal Üniversitesi
Doç. Dr. Hasan DEMİRTAŞ	İnönü Üniversitesi
Doç. Dr. İbrahim KOCABAŞ	Yıldız Teknik Üniversitesi
Doç. Dr. Mehmet ÜSTÜNER	İnönü Üniversitesi
Doç. Dr. Mehmet Nuri GÖMLEKSİZ	Fırat Üniversitesi
Doç. Dr. Nuriye SEMERCİ	Bartın Üniversitesi
Doç. Dr. Rahim TARIM	Mimar Sinan GSÜ
Doç. Dr. Sedat MADEN	Giresun Üniversitesi
Doç. Dr. Şaduman KAPUSUZUĞLU	Abant İzzet Baysal Üniversitesi
Doç. Dr. Tangül UYGUR KABAEL	Anadolu Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Ali ÖZTÜRK	Bartın Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Aysun ERGİNER	Nevşehir Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Aysun Nüket ELÇİ	Bartın Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Ayşe Derya IŞIK	Bartın Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Ayşegül TURAL	Bartın Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Ayşen KARAMETE	Balıkesir Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Berna CANTÜRK GÜNHAN	Dokuz Eylül Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Cevdet CENGİZ	Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Cengiz ÖZMEN	Bartın Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Ercan ARI	Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Etem YEŞİLYURT	Mevlana Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Fatma ÜNAL	Bartın Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Güneş YAVUZ	İstanbul Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Güney HACİÖMEROĞLU	Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Kemal ÖZGEN	Dicle Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Murat GENÇ	Bartın Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Murat KUL	Bartın Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Mutlu TÜRKMEN	Bartın Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Nail İLHAN	Kilis 7 Aralık Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Neslihan ÖZKAN	Gazi Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Oğuzhan KARABURGU	Bartın Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Özge GÜN	Bartın Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Sedat BALYEMEZ	Bartın Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Sinem TARHAN	Bartın Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Süleyman GÖKSOY	Düzce Üniversitesi
Dr. Neslihan BAY	Michigan StateUniversity
Dr. Yalçın BAY	Michigan StateUniversity

İÇİNDEKİLER / CONTENTS

Firdevs GÜNEŞ Görsel Okuma Eğitimi <i>Visual Reading Education</i>	1 - 17
Süleyman GÖKSOY – Mahmut SAĞIR – Şenyurt YENİPINAR İlkokul ve Ortaokul Yöneticilerinin Yönelimsel Etkililik Düzeyi <i>Managerial Effectiveness Levels of Primary School and Secondary School Administrators</i>	18 - 31
Ebubekir BOZAVLI Okulda Erken Yaşta Yabancı Dil Öğretiminde Sözel Dil Becerilerinin Kullanımı <i>Use of Oral Language Skills in Foreign Language Teaching at Early Childhood Period in School</i>	32 - 43
Nesrin HARK SÖYLEMEZ – Behçet ORAL Öğretmen Adaylarının Bilgisayara İlişkin Öz-Yeterlik Algılarının Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi <i>Analysis of Preservice Teachers' Computer Related Self-Efficacy Perception According to Various Variables</i>	44 - 60
Yasemin ASLAN Oğuz Atay'ın "Bir Bilim Adamının Romanı Mustafa İnan" Adlı Eserinde Eğitim ve Eğitim Sorunları <i>Education and Education Problems in Oğuz Atay's Novel "Bir Bilim Adamının Romanı Mustafa İnan"</i>	61 - 74
Nevin AKKAYA – Serpil ÖZDEMİR Ortaöğretim Öğrencilerinin Okumaya Yönelik Tutumlarının İncelenmesi (İzmir-Buca Örneği) <i>An Investigation of High School Students' Attitude towards Reading (İzmir-Buca Sample)</i>	75 - 96
Abdülkadir ÇEKİN Öğrenen Toplumunun Oluşturulmasında Dönüştürücü Öğrenme Teorisinin Din Eğitime Yansımaları <i>The Reflections of Transformative Learning Theory on Religious Education in Constructing of "The Learning Society"</i>	97 - 106
Aysun DOĞUTAŞ The Influence of Media Violence on Children <i>Medya Şiddetinin Çocuklar Üzerindeki Etkisi</i>	107 - 126
Çağlar Naci HİDİROĞLU – Esra BUKOVA GÜZEL Matematiksel Modelleme Sürecini Açıklayan Farklı Yaklaşımlar <i>Different Approaches Clarifying Mathematical Modeling Process</i>	127 - 145
Abbas ERTÜRK Yıldırma Davranışları, Nedenleri ve Sonuçları <i>Mobbing Behaviors, Causes and Results</i>	146 - 169
Tuncay Yavuz ÖZDEMİR – Mukadder BOYDAK ÖZAN E-Mentorluk Sürecinin Mente Başarısına Etkisi <i>The Effects of E-Mentorship Process On Mentee Achievement</i>	170 - 186
Fahrettin KORKMAZ – Birsen BAĞÇECİ Lise Öğrencilerinin "Üniversite" Kavramına İlişkin Metaforik Algıların İncelemesi <i>An Examination of High School Students' Metaphoric Perceptions on The Concept of "University"</i>	187 - 204

İÇİNDEKİLER / CONTENTS

Suat POLAT –Cevdet KIRPIK	
Öğretmen Adaylarının Çevre Sorunlarına Yönelik Tutumları <i>The Attitudes of Pre-Service Teachers towards Environmental Issues</i>	205 - 227
Hasan Said TORTOP	
Bilimsel Alan Gezisi Tutum Ölçeği Adaptasyon Çalışması <i>Adaptation Study of Attitude Scale towards Scientific Field Trips</i>	228 - 239
Ümit YEGEN	
Estetik ve Çocuk Edebiyatı İlişkisi <i>Relationship between Aesthetics and Children's Literature</i>	240 - 252
Özer YILDIZ – Mehtap YILDIZ – Hakan Salim ÇAĞLAYAN	
Ortaöğretim Beden Eğitimi Dersi Yeni Öğretim Programının Öğretmen Görüşleriyle Değerlendirilmesi <i>Evaluation of the Secondary School Physical Education Lesson New Curriculum's with Teacher Views</i>	253 - 269
Oğuzhan KARABURGU	
Şair-i Azam Abdülhak Hâmid Tarhan'ın Tiyatro Yazarı Olarak Dil ve Üslûbu <i>As Playwright, The Great Poet Abdülhak Hâmid Tarhan's Language and Style</i>	270 - 287
Alper Murat ÖZDEMİR – Halil DİNDAR	
İlköğretim Fen ve Teknoloji Dersinde Kavramsal Değişim Yaklaşımının, Öğrenme Stillere Göre Öğrenci Başarısına Etkisi <i>The Effects of Conceptual Change Approach on Primary School Students' Achievement According to Their Learning Styles in Science and Technology Course</i>	288 - 299
Ayşe TEKİN DEDE – Esra BUKOVA GÜZEL	
Ortaöğretim Matematik Öğretmenlerinin Model Oluşturma Etkinlikleri ve Matematik Derslerinde Kullanımlarına İlişkin Görüşleri <i>Secondary Mathematics Teachers' Views Regarding Model Eliciting Activities and Applications of Them in Mathematics Courses</i>	300 - 322
Kerim KARABACAK	
Matematik Problemi Çözme Basamaklarının Gösteri Araçları İle Öğretiminin Öğrenci Başarısına Etkisi <i>Teaching Mathematics Problem Solving Steps with Demonstration Tools Impact to Student Success</i>	323 - 341
Sedat BALLYEMEZ	
100 Temel Eser Okuma Yarışmaları Üzerine Eleştirel Bir İnceleme <i>A Critical Analysis about the 100 Essential Books Reading Competitions</i>	342 - 360

Ortaöğretim Beden Eğitimi Dersi Yeni Öğretim Programının Öğretmen Görüşleriyle Değerlendirilmesi*

Yrd. Doç. Dr. Özer YILDIZ
Mustafa Kemal Üniversitesi
Eğitim Fakültesi
oyildiz74@gmail.com

Okt. Mehtap YILDIZ
Kırıkkale Üniversitesi
Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu
mehtapyildiz77@yahoo.com.tr

Doç. Dr. Hakan Salim ÇAĞLAYAN
Selçuk Üniversitesi
Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu
hcaglayan@selcuk.edu.tr

Özet: Bu araştırma, 2010-2011 eğitim-öğretim yılında uygulamaya giren ortaöğretim beden eğitimi dersi yeni öğretim programını öğretmen görüşleriyle değerlendirmek amacıyla gerçekleştirilmiştir. Araştırmada nitel araştırma desenlerinden standartlaştırılmış açık uçlu görüşme yöntemi kullanılmıştır. Araştırmanın verileri, araştırmacılar tarafından geliştirilen görüşme formu yardımıyla toplanmıştır. Araştırma grubunu, Ankara (n=3), Erzurum (n=3), Eskişehir (n=2), Konya (n=5), Malatya (n=2) ve Trabzon (n=2) illerinde resmî ortaöğretim okullarında görev yapan 12'si erkek, 5'i kadın toplam 17 beden eğitimi öğretmeni oluşturmuştur. Veriler, nitel araştırmanın içerik analizi yöntemiyle değerlendirilmiştir. Sonuç olarak Ortaöğretim Beden Eğitimi Dersi Öğretim Programının teoride kalmaması ve uygulamadaki problemlerin giderilmesi adına, yapılandırmacı yaklaşım modeli ile hazırlanan öğretim programının felsefesinin hizmet içi eğitim kursları ve seminerler yoluyla ortaöğretimde görev yapan tüm beden eğitimi öğretmenlerine aktarılması gerektiği sonucuna varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Ortaöğretim, beden eğitimi dersi, öğretim programı, beden eğitimi öğretmeni, değerlendirme

Evaluation of the Secondary School Physical Education Lesson New Curriculum's with Teacher Views

Abstract: In this research was carried out on the purpose of evaluate new secondary school physical education curriculum which was started to implement in 2010-2011 academic year. Patterns, a qualitative research with standardized open ended interview method was used. The data were collected through interview form developed by the researchers. The research group, Ankara (n = 3), Erzurum (n = 3), Eskişehir (n = 2), Konya (n = 5), Malatya (n = 2) and Trabzon (n = 2) the official secondary schools working in the provinces of 12 male and 5 female physical education teacher, has created a total of 17. The data, was evaluated qualitative research content analysis method. As a result, Secondary Physical Education Curriculum rid of the problems in theory and practice dispensed prepared by constructivism model curriculum philosophy on behalf of the inservice training courses and seminars and concluded that the transfer of all physical education teachers working in secondary education.

Key Words: Secondary school, physical education lesson, curriculum, physical education teacher, evaluation

* Bu çalışma, Anadolu Üniversitesi tarafından düzenlenen 1. Uluslararası Eğitim Programları ve Öğretim Kongresi'nde (5-8 Ekim 2011, Eskişehir) sözlü bildiri olarak sunulmuştur.

1. GİRİŞ

Öğretim programını oluşturan tüm ögeler arasında karşılıklı etkileşim vardır. Bu nedenle, bir öğede meydana gelen aksaklık dolaylı ya da doğrudan diğer ögeleri etkilediği için programla ilgili bir karar alınırken tüm ögelerin göz önünde bulundurulması gerekir. Program her yönüyle eğitimin hedefini gerçekleştirmenin aracıdır (Şahinel, 2003).

Bütün öğretim programları denencedir. Bu durum öğretim programının değerlendirilmesini zorunlu kılar. Programın denenceliği ve kalite kontrolüne ihtiyaç oluşu nedeniyle eğitim faaliyetlerinin amaca hizmet edip etmediği, olumsuz yan ürünlerinin olup olmadığı ve faaliyet süresince enerjinin israf edilip edilmediği değerlendirme ile mümkün olacaktır (Ertürk, 1972). Bir öğretim programının başarılı olabilmesi için tüm öğrencilerin programda amaçlanan hedeflere ulaşmış olması gerekir ancak bu her zaman gerçekleşmeyebilir. Bu nedenle, programın uygulanması sonucunda yetersiz kalan ya da ters işleyen ögeleri olup olmadığı; varsa aksaklıkların programın hangi ögelerinden kaynaklandığının belirlenmesi ve gerekli düzeltmelerin yapılması amacıyla programın değerlendirilmesi gerekmektedir. Bu bağlamdaki bir değerlendirmenin, öğretim programının etkililiği hakkındaki basamakların; veri toplama, verileri ölçütlerle karşılaştırıp yorumlama ve etkililik hakkında karar vermeden oluştuğu söylenebilir (Demirel, 2009).

Çağımızın gerektirdiği bilgi ve becerilerle donanmış insanların yetiştirilmesi eğitim ve öğretim yaşantıları yoluyla gerçekleşmektedir. Eğitim ve öğretim sürecinde ise programlar belirleyici rol oynamaktadır. Genel olarak eğitim programı, öğrencilerin yaşantılarını düzenleme (Varış, 1988), ya da öğrenene, okulda ve okul dışında planlanmış etkinlikler yoluyla sağlanan öğrenme yaşantıları düzeneği sunma olarak tanımlanabilir. Eğitim programı ile öğretim programı kavramları birlikte, çoğu kez de biri diğerinin yerine kullanılmaktadır. Oysa öğretim programı, okulda ya da okul dışında bireye kazandırılması planlanan bir dersin öğretimiyle ilgili tüm etkinliklerin kapsadığı yaşantılar düzeneğidir (Demirel, 2009).

Bir başka ifadeyle öğretim programı, eğitim programları içinde yer alan ve öğrenme öğretme süreçleri ile ilgili tüm etkinlikleri kapsayan programlardır. Öğretim programı, belli bilgi kategorilerinden oluşan, bir kısım okullarda beceriye ve uygulamaya ağırlık tanıyan, bilgi ve becerinin eğitim programının amaçları doğrultusunda ve planlı bir biçimde kazandırılmasına dönük bir programdır (Varış, 1988).

Program mevcut duruma değil, birey, toplum ve iş hayatının gelecekteki ihtiyaçlarına duyarlı olmalıdır. Toplum ve iş hayatı değişirken programlar aynı kalırsa ihtiyaçlar karşılanamaz.

Çünkü işin ve eğitim ihtiyacının değişmesi, eğitim programlarının da değişmesine neden olmaktadır. Programın işlevi ve etkililiği düzenli biçimde değerlendirilmelidir. Değerlendirmede; program uygulama süreci, program amaçlarına ulaşma düzeyi, öğrencilerin, ailelerin, öğretmenlerin tepkisi dikkate alınmalıdır. Program değerlendirmenin, program uygulama sürecine dönük olması kadar, program çıktısına da dönük olması gerekmektedir (Fer, 2000).

Eğitim programı kavramı ve program geliştirme çabaları özellikle 20. yüzyılda dikkati çeken bir uğraş hâline gelmiştir. Türkiye’de program geliştirme çalışmalarının ise Cumhuriyetin ilânıyla başladığı görülmektedir (Demirel, 2009). Son olarak 2004 yılında başlayan program geliştirme çalışmaları ile ilköğretim ve ortaöğretimde hemen hemen tüm derslerin öğretim programları yeni yaklaşımlara göre geliştirilmiştir.

Geleneksel öğrenme yöntemleri ile öğrenme, öğrenende düşünme mekanizmasını çalıştırmadan, yorum yapmadan, eleştirmeden, sadece bilgi yüklemesine neden olmakta, bu da öğrenenlerin bireysel farklılıklarının dikkate alınmadan kalıba sokulması anlamına gelmektedir (Şahinel, 2010). Bu nedenle, son yıllarda ilk ve ortaöğretim kurumları için geliştirilen öğretim programlarında Yapılandırmacı Yaklaşım esas alınmıştır. Program geliştirme, eğitim programının hedef, içerik, öğrenme-öğretme süreci ve değerlendirme öğeleri arasındaki dinamik ilişkiler bütünüdür (Demirel, 2009). Yapılandırmacılığın ilkeleri dikkate alındığında bir öğretim programı, öğrenenlerin okulda ve okul dışında yararlı bulacağı bilgi, beceri ve değerlere göre tasarlanmalı, kavramsal anlama ve becerilerin uygulanması öne çıkarılmalı, sınırlı konu hem derinliğine hem de genişliğine incelenmeli, içerik temel fikirler etrafında organize edilmeli, üst düzey düşünme becerileri program içine yedirilmeli ve işbirlikli bir öğrenme ortamı yaratılmalı, bilgi pasif değil etkin yapılandırılmalı ve öğrenme süreçleri işbirliğine, kişisel bağımsızlığa, üreticiliğe, yansıtmaya, etkin katılıma, kişisel uygunluğa ve çoğulculuğa dayanmalıdır (Yurdakul, 2010).

Yapılandırmacı yaklaşım esas alınarak hazırlanan Ortaöğretim Beden Eğitimi Dersi (9-12. Sınıflar) Öğretim Programı, Millî Eğitim Bakanlığı Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı’nın 31.12.2009 tarih ve 339 sayılı kararı ile kabul edilmiştir. Bu süreçten itibaren yeni öğretim programının uygulayıcısı konumundaki beden eğitimi öğretmenlerinin görüşlerini yansıtan bir araştırmaya rastlanmamıştır. Topkaya (2011) Ortaöğretim Beden Eğitimi Dersi Yeni Öğretim Programı’nın davranış eğitiminden daha çok, bütünsel hareket eğitimi ile gelişim özellikleri ve katılım ölçüsünde kazanımlar edinmeyi temel alan bir öğretim programı olduğunu, psikomotor gelişim ve öğrenme alanı yanında ağırlıklı olarak bilişsel ve duyuşsal alan ile ilgili kazanımlardan

oluşturduğunu belirlemiştir. Güllü ve diğ. (2011) yeni öğretim programının duyuşsal alan ağırlıklı bir program olduğunu, bilişsel, duyuşsal ve psikomotor alanların daha çok alt boyutlarında kazanımların yazıldığını, psikomotor alanın kazanım sayılarının arttırılması gerektiğini tespit etmişler ve yapılandırmacı eğitimi karşılayacak üst düzey kazanımların eklenerek öğretim programın yeniden düzenlenmesini önermişlerdir.

Türkiye’de beden eğitimi ve spor eğitiminin daha ileriye gidebilmesi ve yükseköğretime temel oluşturması açısından ilk ve ortaöğretim düzeyinde verilecek beden eğitimi ve spora ilişkin eğitim ve öğretimin önemi göz ardı edilmemelidir. Bu nedenle, yeni uygulamaya giren ortaöğretim beden eğitimi dersi öğretim programının değerlendirilmesi ve öğretim programında gözlenen aksaklıkların giderilmesi eğitimin niteliğinin arttırılması adına faydalı olacaktır.

Bu araştırma, 2010-2011 eğitim-öğretim yılında uygulamaya giren ortaöğretim beden eğitimi dersi yeni öğretim programını öğretmen görüşleriyle değerlendirmek amacıyla gerçekleştirilmiştir. Bu yeni öğretim programının beden eğitimi öğretmenleri tarafından ne düzeyde bilindiğinin ve uygulandığının belirlenmesinin Millî Eğitim Bakanlığı ve beden eğitimi öğretmeni yetiştiren yükseköğretim kurumları açısından önemli olduğu düşünülmektedir.

2. YÖNTEM

2.1. Araştırmanın Modeli

Araştırmada nitel araştırma desenlerinden standartlaştırılmış açık uçlu görüşme yöntemi kullanılmıştır. Bu yöntemin özelliği, bazı insanlardan daha yoğun ve çok, bazı insanlardan ise daha az ve sistematik ve yüzeysel bilgi edinilmesine yol açabilecek olan “görüşmeci yanlılığını veya öznelliğini” azaltmasıdır. Bu yönüyle, bir araştırmada birden fazla görüşmecinin kullanılacağı durumlarda etkili bir yöntemdir. Cevaplarda görüşmecilerin becerileri, yanlılıkları veya öznelliklerinden kaynaklanabilecek farklılıkları da azaltır. Duruma göre anlık tavır ve esneklik önemli ölçüde sınırlanırken, aynı soruların sistematik bir sıra içinde bütün deneklere aynı şekilde sorulması görüşmeci etkisini ve öznel yargıları en aza indirdiği için, bu yöntem yoluyla elde edilen verilerin karşılaştırılması ve analizi daha kolaydır (Yıldırım ve Şimşek, 2006).

2.2. Araştırma Grubu

Araştırma grubunu, Ankara (n=3), Erzurum (n=3), Eskişehir (n=2), Konya (n=5), Malatya (n=2) ve Trabzon (n=2) illerinde resmî ortaöğretim okullarında görev yapan 12’si erkek, 5’i

kadın toplam 17 beden eğitimi öğretmeni oluşturmuştur. Görüşmeler 28 Şubat-8 Mart 2011 tarihleri arasında gerçekleştirilmiştir. Görüşmelerde en kısa görüşme süresi yaklaşık 10 dakika, en uzun görüşme süresi ise yaklaşık 20 dakika olmuştur.

Araştırmaya katılan beden eğitimi öğretmenlerinin mesleki kıdemleri 2 ile 26 yıl arasında değişmektedir. 2010-2011 eğitim-öğretim yılında uygulamaya giren ortaöğretim beden eğitimi dersi öğretim programı ile ilgili öğretmenlerin hiçbiri hizmet içi eğitim kursu veya seminere katılmamıştır. Öğretim programı ile ilgili katılımcıların 5'i düşük düzeyde, 8'i orta düzeyde, 4'ü yüksek düzeyde bilgi sahibi olduğunu ifade etmiştir.

2.3. Veri Toplama Aracı

Araştırmanın verileri, araştırmacılar tarafından geliştirilen görüşme formu yardımıyla toplanmıştır. Görüşme formu üç kişisel bilgi sorusu ile iki kapalı ve yedi açık uçlu sorudan oluşmuştur. Bu yedi açık uçlu sorudan birisi öğretim programı ile ilgili hizmet içi eğitim kursunun ne tür katkı sağladığı ile ilgili olduğundan ve katılımcıların hiçbiri herhangi bir hizmet içi eğitim almadığını belirttiğinden dolayı bu soruyla ilgili bir değerlendirme yapılmamıştır.

2.4. Araştırmanın Geçerliliği ve Güvenirliği

Araştırmanın nitel alt problemleri analiz edilmiş ve bu alt problemlerin cevaplanabilmesi için ne tür verilere ihtiyaç olabileceği değerlendirilmiştir. Görüşmede yöneltilecek sorular, görüşülecek bireylerin kolayca anlayabilmesi için açık ve belirgin bir biçimde ifade edilmiş, genel ve soyut sorular olmamasına dikkat edilmiş, kısa cevaplara neden olabilecek soru türlerinden oluşmamasına özen gösterilmiş ve 9 maddeden oluşan soru havuzu oluşturulmuştur. Görüşme formu alanında uzman öğretim elemanlarının görüş ve değerlendirmelerine sunulmuş, uygulanacağı örnekleme benzer üç beden eğitimi öğretmeni ile görüşme yapılarak tepkileri alınmıştır. Yapılan deneme sonunda, görüşme formunun işler olduğu görülmüş ve belirlenen sorulardan araştırmanın amacına hizmet eden en iyi 7 soru seçilmiş ancak araştırma bulgularına standartlaştırılmış açık uçlu 6 soru ile ulaşılmıştır. Görüşme formunun hazırlanmasında; kolay anlaşılabilir sorular yazma, odaklı (spesifik) sorular hazırlama, açık uçlu sorular sorma, yönlendirmekten kaçınma, çok boyutlu soru sormaktan kaçınma, farklı türden sorular yazma, soruları mantıklı bir biçimde düzenleme, soruları geliştirme gibi ilkeler dikkate alınmıştır.

Görüşme yönteminin temel boyutları olan görüşme formunun hazırlanması ve test edilmesinden sonra, görüşmeler ayarlanmış, hazırlıklar yapılmış ve görüşmeler

gerçekleştirilmiştir. Bunların her biri, dikkatle üzerinde durulması gereken, geçerli ve güvenilir veri toplamada oldukça önemli yeri olan aşamalardır (Yıldırım ve Şimşek, 2006).

Araştırmacının araştırma alanına olan yakınlığı, yüz yüze görüşmeler yoluyla ayrıntılı ve derinlemesine bilgi toplaması, toplanan verileri ayrıntılı olarak rapor etmesi ve görüşülen bireylerden doğrudan alıntılara yer vermesi nitel araştırmada geçerliğin önemli ölçütleri arasında yer almaktadır (Yıldırım ve Şimşek, 2006).

Miles ve Huberman'a (1994) göre, içerik analizi yönteminin güvenilirliği özellikle kodlama işlemine bağlıdır. Temaların belirlenmesi ve açık seçik olarak tanımlanması en önemli aşamadır. Temaların yorumlanmasının araştırmacıdan araştırmacıya ya da iki farklı zamanda değişmemesi, nesnellüğün bir şartı olan güvenilirliği sağlar. Belgenin değişik araştırmacılara verilerek hesaplanan güvenilirlik katsayısı aynı belgenin iki farklı zamanda aynı kişilere verilmesinden daha iyi sonuç verir. Bunun nedeni, araştırmacılar arasındaki güvenilirlik katsayısı yüksek olduğunda, zaman açısından güvenilirlik katsayısının da yüksek olmasıdır (Akt. Tavşancıl ve Aslan, 2001). Bu nedenle, toplanan veriler üç ayrı uzmana verilmiş ve her birinden elde edilen sonuçlar arasındaki korelasyon hesaplanmıştır.

Araştırmanın geçerliğinin sağlanması için çeşitleme stratejisi kullanılmıştır. Araştırma grubu çeşitliliğine gidilmesinin, aynı zamanda araştırmanın kapsam geçerliğini arttırdığı söylenebilir (Yıldırım ve Şimşek, 2006). Araştırmanın güvenilirliğinin sağlanması için de, görüşmeler yoluyla elde edilen veri seti üç araştırmacı tarafından incelenmiş ve benzer kodlamalara ulaşıldığı görülmüştür.

2.5. Verilerin Analizi

Görüşme sonrasında nitel veri setine ulaşmak ve bütünü görmek amacıyla tüm veriler bir araya getirilmiştir. Nitel veri setine ulaşıldıktan sonra veri çözümleme sürecine başlanmıştır. Veriler, nitel araştırmanın içerik analizi yöntemiyle dört aşamada değerlendirilmiştir: 1. Verilerin kodlanması, 2. Temaların bulunması, 3. Verilerin kodlara ve temalara göre düzenlenmesi ve tanımlanması, 4. Bulguların yorumlanması. İçerik analizinde, birbirine benzeyen veriler belirli kavramlar ve temalar çerçevesinde bir araya getirilerek yorumlanmıştır. Toplanan veriler üç ayrı uzmana verilmiş ve her birinden elde edilen sonuçlar arasındaki korelasyon hesaplanmıştır. Görüşmeye dâhil edilen 17 beden eğitimi öğretmeni, veri setinde "BÖ1, BÖ2, BÖ3..." şeklinde kodlanarak verilmiştir.

3. BULGULAR

Araştırmanın bu bölümünde nitel verilerin analiz sonuçlarına dayalı bulgulara yer verilmiştir.

Araştırmaya katılan beden eğitimi öğretmenlerinin ortaöğretim beden eğitimi dersi önceki öğretim programı ile yeni öğretim programı arasında planlama, uygulama ve etkinlikler, değerlendirme, öngörülen fiziksel öğrenme çevresi ve öğrenme yaklaşımı açısından ne gibi farklılıklar gördüklerine ilişkin düşüncelerine ait bulgular Tablo 1’de verilmiştir.

Tablo 1: Ortaöğretim Beden Eğitimi Dersi Önceki Öğretim Programı ile Yeni Öğretim Programı Arasında Planlama, Uygulama ve Etkinlikler, Değerlendirme, Öngörülen Fiziksel Öğrenme Çevresi ve Öğrenme Yaklaşımı Açısından Farklılıklara İlişkin Bulgular

Temalar	f	%
Önceki program daha farklı	3	17,6
Yeni program daha farklı	8	47,1
Aralarında fark yok	4	23,5
Yeni program hakkında bilgim yok	2	11,8
Toplam	17	100

Beden eğitimi öğretmenlerinin ortaöğretim beden eğitimi dersi önceki öğretim programı ile yeni öğretim programı arasında planlama, uygulama ve etkinlikler, değerlendirme, öngörülen fiziksel öğrenme çevresi ve öğrenme yaklaşımı açısından ne gibi farklılıklar gördüklerine ilişkin düşüncelerinde en sık ifade ettikleri durum, yeni öğretim programının olumlu yönde farklılıkları olduğu yönünde olmuştur. Görüşmelerde katılımcılar bu durumu şu cümlelerle ifade etmişlerdir:

“Daha önceki yıllarda genelde öğretmen yaklaşımı konular vardı, bu yıl ise öğrenci merkezli ve araştırmaya dayalı öğretim programı hazırlanmış ve uygulamaya konulmuş. Ayrıca değerlendirme tek ders olarak değil konuların bütününe dayandırılmış...” (BEÖ4). *“Önceki öğretim programlarında, öğretim daha öğretmen merkezliydi. Yeni öğretim programında öğretmenin yanında öğrencilerin de derse hazırlıklı gelmesi ve bilgi teknolojilerinin kullanılması sağlanmıştır. Yeni programa göre öğretmen rehber pozisyonunda, öğrenciler aktif durumda.” (BEÖ5).* *“Yeni öğretim programı temel beceriler, değerler olarak birey ve toplum olarak sporun öneminin beden eğitimi ile kitlelere duyurulması, sosyal kalkınmaya katkı sağlaması, sağlıklı, kişilikli, sorumluluk duygusu olan nesillerin yetişmesine vesile olması açısından daha ayrıntılı planlama, öğretim, uygulama ve değerlendirme, öğretim metotlarına ve program geliştirme açısından bu işte görev alanlara kendilerini yenileme ve araştırma görevi sunuyor.” (BEÖ6).* *“Eski programda esnek olmayan ve uygulanması zorunlu müfredat programı yeni programda*

okulun ve öğrencilerin kapasitesi göz önüne alınarak yapılabiliyor. Ayrıca program öğrenci merkezli olup, uygulama konusundaki serbestlik başarıyı getirecektir.” (BEÖ7). “Önceki öğretim programı daha öğretmen merkezliydi, bu program öğrenci merkezli. Önceki program içerik olarak daha pasifti, bu program daha aktif. Önceki programda kullanılan öğretim yöntemleri kısıtlı kalıyordu. Bu programda daha çok yöntem ve teknik kullanılabilir. Önceki program uygulama ve etkinliklere dönük amaçları belirlerken bu programda amaçlara dönük uygulama ve etkinlik seçilebiliyor. Ayrıca bu programda daha çok uygulama ve etkinlikleri çeşitlendirebiliyoruz. Bu programda öğrenciler birbirlerinden dönüt alabiliyorlar.” (BEÖ10). “Daha çok geleneksel yaklaşım ve öğreten merkezli olan önceki programa göre, yeni program daha çok öğrenen merkezli, özellikle yaratıcı düşünme, eleştirel düşünme, problem çözme vb. temel beceriler yanında; dayanışma, hoşgörü ve sevgi vb değer yargıları da yeni programda daha önemli hale gelmiş.” (BEÖ14).

Beden eğitimi öğretmenlerinin en sık ifade ettikleri ikinci durum, önceki öğretim programı ile yeni öğretim programı arasında bir fark olmadığını belirtmeleri olmuştur. Görüşmelerde katılımcılar bu durumu şu cümlelerle ifade etmişlerdir:

“Yeni değişen program hakkında çok fazla inceleme yapmadım. Tarafıma böyle bir bilgide verilmedi. Sadece sene başında yıllık planları düzenlerken biraz inceledim. Çok farklı gelmedi.” (BÖ8). “Hiçbir farklılık görmedim. İkisi de birbirine yakın programlar...” (BÖ12). “Yeni programda planlamada iki ana başlık ve ona bağlı 5 alt başlıkta toplanmış. Eski programda planlamada genel amaçlar 17 başlık altında toplanmıştı. Uygulama ve etkinliklerde fazla fark olmamakla birlikte yenide yıllık planda daha detaylı bir açıklama yapılmış, eskide çoklu zekâ kuramı kullanılmıştı. Ölçme ve değerlendirme, fiziksel öğrenme ve öğrenme yaklaşımı olarak fark olduğunu görmedim. Fark başlıkların değişmesi...” (BÖ16).

Beden eğitimi öğretmenlerinin üçüncü ve dördüncü sıklıkta ifade ettikleri durumlar, önceki öğretim programının olumlu yönde farklılıkları olduğu ve yeni öğretim programı hakkında bilgi sahibi olmadığı şeklinde olmuştur. Görüşmelerde katılımcılar bu durumları şu cümlelerle ifade etmişlerdir:

“Önceki dönemde konular netti yani 1 ay basketbol 1 ay futbol fakat şimdiki planlarda etkinlikler net değil...” (BÖ1). “Eski programda öğrenciyle daha fazla bilgi alış verişiydi, birebir öğrenciyle ilgilenebiliyorduk. Yeni programa öğrencinin yaklaşımı da olumsuz oluyor.” (BÖ2). “Meslekte yeni olduğum için bilmiyorum.” (BÖ3). “Düşük düzeyde bilgi sahibi olduğum için yorum yapamıyorum.” (BÖ15).

Araştırmaya katılan beden eğitimi öğretmenlerinin ortaöğretim beden eğitimi dersi yeni öğretim programına göre planlamada, uygulamada ve değerlendirmede görev ve sorumluluklarının farklılığına ilişkin düşüncelerine ait bulgular Tablo 2’de verilmiştir.

Tablo 2: Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Ortaöğretim Beden Eğitimi Dersi Yeni Öğretim Programına Göre Planlamada, Uygulamada ve Değerlendirmede Görev ve Sorumluluklarının Farklılığına İlişkin Bulgular

Temalar	f	%
Görev ve sorumluluklar farklı değil	6	35,3
Fikrim yok	1	5,9
Görev ve sorumluluklar farklı	10	58,8
Toplam	17	100

Beden eğitimi öğretmenlerinin ortaöğretim beden eğitimi dersi yeni öğretim programına göre planlamada, uygulamada ve değerlendirmede görev ve sorumluluklarının farklılığına ilişkin düşüncelerinde en sık ifade ettikleri durum, görev ve sorumlulukların değiştiğini belirtmeleri olmuştur. Görüşmelerde katılımcılar bu durumu şu cümlelerle ifade etmişlerdir:

“...öğrenci merkezli ve araştırmaya dayalı olduğu için öğrencilerin genelde tamamı sürece katılım sağlamaktadır. Bu da biz öğretmenler için olumlu bir gelişmedir.” (BÖ4). “Yeni programda öğrenciler derslerde sınıflara göre hazırlıklı geldikleri için uygulama yapmak daha kolaylaşıyor. Değerlendirme ise daha kolaylaşıyor...” (BÖ5). “Öğrencilerin gelişim düzeylerinin takibi, değişik öğretim yöntemlerinin öğrenilmesi, öğrencilerin öğrenme kabiliyetlerinin oranları, spor bilgisi, psikolojisi ve mevzuatların bilinmesi ile ilgili farklılıkların olduğunu düşünüyorum.” (BÖ6). “Yeni öğretim metodunda daha çok rehberlik yapılacaktır. Öğrencilere yol gösterecek planlama ve uygulamayı kendilerinin yapması sağlanacak. Değerlendirme daha objektif ve sağlıklı olacaktır...” (BÖ7). “...sonuçta, değişen bir programda uygulama ve değerlendirme de değişecektir.” (BÖ8). “...bu programın öğrenci merkezli olması tamamen sorumlulukları değiştiriyor. Öğrenci kendisini ve takım arkadaşlarını değerlendirebiliyor. Uygulamada yapılan görev paylaşımları, sorumlulukları öğretmenle öğrenciler arasında paylaşıyor.” (BÖ10). “Yapılandırmacı program özellikle planlama ve uygulamada daha çok öğrenci merkezli olduğu ve değerlendirmede belki kısmen bile olsa yine öğrenci merkezli olduğundan, biz öğretmenler sene başındaki yıllık planları özellikle bu üç kriteri dikkate alarak hazırlamalı, öğretmen kanaatinden uzaklaşıp öğrencinin ben neyi ne kadar başarıyorum, yapıyorum günlük hayatta uyguluyorum vb. düşünceye doğru kaymalıyız diye düşünüyorum.” (BÖ14). “Yeni oluşumlar muhakkak bireylere yeni sorumluluklar ve yeni bir düşünce sistemi oluşturmakta. Bu öğretim programında da değişen yeniliklere göre, planlamada, uygulamada

ve değerlendirme aşamasında sorumluluklarını farklılaştı ve beni daha araştırmacı ve daha sorgulayıcı bir birey haline getirdi.” (BÖ17).

Beden eğitimi öğretmenlerinin ikinci sıklıkta ifade ettikleri durum, yeni öğretim programının görev ve sorumlulukları değiştirmedeği şeklinde belirtilmiştir. Görüşmelerde katılımcılar bu durumu şu cümlelerle ifade etmişlerdir:

“Yeni programa göre görev ve sorumluluklarının planlamada, uygulamada ve değerlendirmede farklı olmadığını düşünüyorum. Yetersiz bir güncelleme var...” (BÖ3). “...çok bir şeyin değiştiğini düşünmüyorum...” (BÖ13). “...görev ve sorumluluklar değişmedi. Beden eğitimi dersinin değerlendirmesinde alışkanlıklar etkili olduğundan, daha önce yapılan değerlendirme sisteminin doğru olduğuna inanılıyor...” (BÖ15). “Genel amaçlarımız değişmediği için görev ve sorumluluklarımızın değiştiğini düşünmüyorum...” (BÖ16).

Araştırmaya katılan beden eğitimi öğretmenlerinin ortaöğretim beden eğitimi dersi yeni öğretim programına göre öğrencilerinin görev ve sorumluluklarının öğrenme ortamında, öğrenme ortamı dışında, paylaşımlarda, bilgiye ulaşmada, etkinliklerde, değerlendirmelerde, öğrenme görevlerinde farklılığına ilişkin düşüncelerine ait bulgular Tablo 3’te verilmiştir.

Tablo 3. Ortaöğretim Beden Eğitimi Dersi Yeni Öğretim Programına Göre Öğrencilerin Görev ve Sorumluluklarının Farklılığına İlişkin Bulgular

Temalar	f	%
Öğrenci sorumlulukları farklı	10	58,8
Fikrim yok	2	11,8
Öğrenci sorumlulukları farklı değil	5	29,4
Toplam	17	100

Beden eğitimi öğretmenlerinin ortaöğretim beden eğitimi dersi yeni öğretim programına göre öğrencilerinin görev ve sorumluluklarının öğrenme ortamında, öğrenme ortamı dışında, paylaşımlarda, bilgiye ulaşmada, etkinliklerde, değerlendirmelerde, öğrenme görevlerinde farklılığına ilişkin düşüncelerinde en sık ifade ettikleri durum, öğrencilerin görev ve sorumluluklarının farklılaştığını belirtmeleri olmuştur. Görüşmelerde katılımcılar bu durumu şu cümlelerle ifade etmişlerdir:

“...bu sistemde öğrenci konunun birebir içinde olacağından ve bilgiye direkt kendi ulaşmaya çalışacağından olumlu ve farklı olduğunu düşünüyorum.” (BÖ4). “Öğrencilerin yeni öğretim programına göre öğrenme ortamında ve dışında bilgiye ulaşmaları, bilgi teknolojilerinin de kullanılması sayesinde bilgiyi paylaşmanın da kolaylaştığını düşünüyorum.” (BÖ5). “Yeni programda öğretmenler ders işlerken öğrencilerin fiziksel, psikolojik ve gelişim özelliklerini, çevre koşullarını, okulun spor, malzeme ve tesislerini kullanma, teknolojiden

yararlanma, bireysel ve grupsal teknik ve taktik becerileri kazandırma açısından farklı olduğunu düşünüyorum.” (BÖ6). “Eski programda öğrenciler derse katılım yolu ile öğrenmeye çalışıyorlardı. Yeni programda bu sistemin yanı sıra proje ve performans etkinlikleri ile planlama, uygulama, paylaşma konularında öğrenciler etkin rol oynuyorlar.” (BÖ7). “...performans ve proje ödevleri yapmak zorunda kalacaklar.” (BÖ8). “...elbette farklı ancak sınıfların kalabalık olması, uygun koşulların oluşmaması durumunda sıkıntılar doğabiliyor.” (BÖ11). “...diğer branşlara oranla uygulama kısmının daha fazla olması sebebiyle görevlerinin farklı olduğu düşüncesindeyim.” (BÖ13). “Geleneksel programdaki öğretmen merkezli öğretim modelinin, yapılandırmacı yaklaşım modeli doğrultusunda öğrenci merkezli olması bilgiyi ya da fiziksel beceri ya da temel becerilerde öğrencinin verilen ipuçlarıyla kendisinin bularak öğrenmesi hem kendine olan öz güven noktasında hem de sınıf içi bilgi paylaşımı noktasında farklı olduğu, kendisinin bularak öğrendiği ya da yaptığı sportif beceriyi gündelik hayatta daha çok kullanma isteği yeni programın eski programa göre olumlu farklılıkları diye düşünüyorum.” (BÖ14). “Dersler işlenirken öğrencilerinizin görev ve sorumluluklarının öğrenme ortamında, öğrenme ortamı dışında, paylaşımlarda, bilgiye ulaşmada, etkinliklerde, değerlendirmelerde anlatım, soru-yanıt, dramatizasyon, örnek olay inceleme, tartışma, bilgisayarlı öğretim, beyin fırtınası, gösteri, yansıtma, grup ya da takım oyunları, gözlem, gezi ve projelerden yararlanılabilmesi ve bunun derslerde uygulanabilirliği açısından önemli farklılıklar ortaya çıkmakta.” (BÖ17).

Beden eğitimi öğretmenlerinin ikinci sıklıkta ifade ettikleri durum, yeni öğretim programında öğrencilerin görev ve sorumluluklarının değişmediğini belirtmeleri olmuştur. Görüşmelerde katılımcılar bu durumu şu cümlelerle ifade etmişlerdir:

“Yeni öğretim programında öğrenci görev ve sorumluluklarının öğrenme ortamında ve dışında paylaşımlarda, etkinliklerde, değerlendirmelerde farklı olmadığını düşünüyorum. Teorik olarak farklılıklar var ancak uygulamada değişen bir şey yok.” (BÖ4). “...ders saatleri aynı, konular aynı ve değerlendirmede hiçbir şekilde değişmedi.” (BÖ12). “Bir farklılık göremedim. Önceki programda da bunların hepsi var, sadece eskide ana başlık altında yaptığımız uygulamaları şimdi alt başlıklar olarak biraz daha genişletilmiş olarak gözlüyorum.” (BÖ16).

Araştırmaya katılan beden eğitimi öğretmenlerinin ortaöğretim beden eğitimi dersi yeni öğretim programının olumlu ve olumsuz bulunan özelliklerine ilişkin düşüncelerine ait bulgular Tablo 4’te verilmiştir.

Tablo 4. Ortaöğretim Beden Eğitimi Dersi Yeni Öğretim Programının Olumlu ve Olumsuz Bulunan Özelliklerine İlişkin Bulgular

Temalar	f	%
Program olumlu	9	52,9
Program olumsuz	6	35,3
Fikrim yok	2	11,8
Toplam	17	100

Beden eğitimi öğretmenlerinin ortaöğretim beden eğitimi dersi yeni öğretim programının olumlu ve olumsuz bulunan özelliklerine ilişkin en sık ifade ettikleri durum, önceki öğretim programına göre olumlu yönlerinin daha fazla olduğunu belirtmeleri olmuştur. Görüşmelerde katılımcılar bu durumu şu cümlelerle ifade etmişlerdir:

“Yeni programı beğendim. Çünkü öğretmen genelde rehber rolünde, öğrenci sürecin ve konunun içinde, böylece derslerde eğlenceli ve zevkli...” (BÖ4). “...öğrencilerin derslerde aktif hale gelmesi, onların bazı öğretim yöntemlerini de kullanarak derse katılımı (eşli çalışma gibi) dersi daha da olumlu hale getirmiştir.” (BÖ5). “Eğitim programlarının bütüncü olması, bireysel ve işbirliği ile öğretim, kişisel ve sosyal sorumluluk modeli ile öğrencilerin fiziksel aktiviteler aracılığıyla ve sosyal alanda gelişimine katkıda bulunacağı açıktır.” (BÖ6). “Her okul kendi imkân ve olanaklarına göre planlarını hazırlayabiliyor. Öğrenci merkezli olduğu için öğrencilerin hazırladığı etkinlikler dersin daha işlevsel ve zevkli geçmesini sağlamaktadır. Ayrıca değerlendirmedeki alanın genişletilmesi ve yapılan etkinliklerin uygulamalı sınavlar gibi değerlendirilmesi güzel.” (BÖ7). “Ufak tefek değişikliklerin olması olumlu diye düşünüyorum...” (BÖ12). “Bilgi keşfedildiği ve kişi tarafından bulunduğu zaman daha kıymetli ve anlamlı oluyor. Bu düşünceyle öğrenciyi fiziksel, ruhsal ve sosyal yönden geliştiren beden eğitimi derslerinin öğrenciyle öğretmenin yeni programda daha farklı görevleri üstlenerek dersleri sürdürmelerinin olumlu olduğu kanısındayım.” (BÖ14). “Yeni programı öğrenen merkezlik ilkesinden dolayı çok olumlu buluyorum...” (BÖ17).

Beden eğitimi öğretmenlerinin ikinci sıklıkta ifade ettikleri durum, yeni öğretim programının olumlu yönlerinin bulunmadığını belirtmeleri olmuştur. Görüşmelerde katılımcılar bu durumu şu cümlelerle ifade etmişlerdir:

“Yeni programı beğenmedim, olumlu bulamadım, etkinlikler net olmalı...” (BÖ1). “...programın olumlu yönlerini göremiyorum, eski program daha sağlıklı idi.” (BÖ2). “Yeni programın uygulanabilirlik sorunları var...” (BÖ3). “Çok fazla inceleme fırsatı bulamamama rağmen proje ve performans ödevlerinin ortaöğretimde pek fazla faydası olmadığını düşünüyorum. Ayrıca programın okullara göre yapılmasına değil okulların beden eğitimi dersi

işlenebilir hale getirilmesini istiyorum.” (BÖ8). “...bu kadar evraka boğmak işleri yavaşlatıyor gereksiz istemler var. Uygulamada iyi ancak planlama ve değerlendirmede daha özgür bırakılmalı. Geri dönütlerin her bir sınıf ve bazı dönütlerin her bir öğrenci için yapılması imkânsıza yakın. Bunları zamanında yapabilen ve gelişimleri takip edebilen birileri varsa o kişinin yöntemlerini paylaşmasını isterim.” (BÖ10). “Programı beğenmedim, fark eder mi teori pratiğe uygulayamadıktan sonra...” (BÖ16).

Beden eğitimi öğretmenlerinin üçüncü sıklıkta ifade ettikleri durum, yeni öğretim programına ilişkin bir fikre sahip olmadıklarını belirtmeleri olmuştur. Görüşmelerde katılımcılar bu durumu şu cümlelerle ifade etmişlerdir:

“Herhangi bir kurs veya seminere katılmadığım için bu soruya cevap veremiyorum.” (BÖ9). “Bilemiyorum ve bundan dolayı da üzüntü duyuyorum. Bir an önce buna tedbir alacağım.” (BÖ15).

Araştırmaya katılan beden eğitimi öğretmenlerinin ortaöğretim beden eğitimi dersi yeni öğretim programında bulunan ve programın uygulanmasında yararlanılabilecek öğretim yöntemlerini derslerinde uygulayabilmelerine ilişkin düşüncelerine ait bulgular Tablo 5’te verilmiştir.

Tablo 5. Ortaöğretim Beden Eğitimi Dersi Yeni Öğretim Programının Uygulanmasında Yararlanılabilecek Öğretim Yöntemlerine İlişkin Bulgular

Temalar	f	%
Öğretim yöntemleri yararlı	10	58,8
Öğretim yöntemleri yararlı değil	6	35,3
Bilgi sahibi değilim	1	5,9
Toplam	17	100

Beden eğitimi öğretmenlerinin ortaöğretim beden eğitimi dersi yeni öğretim programında bulunan ve programın uygulanmasında yararlanılabilecek öğretim yöntemlerini (katılım, yönlendirilmiş buluş, problem çözme vb.) derslerinde uygulayabilmelerine ilişkin düşüncelerinde en sık ifade ettikleri durum, öğretim yöntemlerini kullandıklarını ve yararlı olduğunu düşündüklerini belirtmeleri olmuştur. Görüşmelerde katılımcılar bu durumu şu cümlelerle ifade etmişlerdir:

“Programdaki öğretim yöntemlerini uyguluyorum ve öğrencilerin öğrenmesinde eskiye göre farklılıklar oluştuğunu ve öğrendiklerinin kalıcı olduğunu gözlemledim.” (BÖ4). “Daha çok eşli çalışma, grup çalışmaları, yönlendirilmiş buluş yöntemlerini kullanıyorum ve farklılıklar görüyorum.” (BÖ5). “Eşli çalışma, alıştırmayla öğretim, komutla öğretim derslerimizde uyguluyoruz. Ayrıca kişisel ve sosyal sorumluluk modeli en çok üstünde durduğumuz öğretim

yöntemlerindedir. Eskiye göre öğrencilerde daha rahat öğrenme ve bilinçlenme ayrıca derse ilgi ve alaka daha fazla oldu.” (BÖ6). “...öğrenciler grup çalışması sırasında daha verimli ve istekli oluyor. Özellikle sınıf içi yaptırdığım yarışmalarda çok eğlenceli ve rekabet ortamında geçen derslerde üst seviye performans ve öğrenme gerçekleşiyor.” (BÖ7). “Tüm yöntemleri uygulamak koşullara bağlı olduğu için hepsini uygulamak mümkün değil ancak 3-4 yöntem uygulanarak verim alınabiliyor.” (BÖ11). “...yöntemlerde çok bir farklılık olmamasıyla birlikte faydalı yönleri de var.” (BÖ12). “...öğrenciler sürece daha fazla dâhil oluyor...” (BÖ13). “Bu öğretim yöntemlerinin öğrencinin öğrenmesinde, öğrendiğini uygulamada eskiye göre daha çok faydalı olduğu, öğrencinin özgüven duygusunun gelişiminde ve bir sonraki uygulamaya ya da derse daha çok istekli olduğu açıkça fark edilmektedir.” (BÖ14). “Öğretim yöntemlerinin öğrenme süreleri daha kısa, öğrencilerin katılımı üst seviyede olmakta. Beden eğitimine özgü taktik oyun yaklaşımı ile kişisel ve sosyal sorumluluk kavramları çocuklarda oluşmakta.” (BÖ17).

Beden eğitimi öğretmenlerinin en sık ifade ettikleri ikinci durum, öğretim yöntemlerinin yararlı olmadığını veya daha öncede kullanılan yöntemler olduğunu belirtmeleri olmuştur. Görüşmelerde katılımcılar bu durumları şu cümlelerle ifade etmişlerdir:

“Öğretim yöntemlerini uyguluyorum, derse katılımı sağlamaya çalışıyorum fakat çocuklar çok istekli değil.” (BÖ1). “Yeni yöntemleri uygulamıyorum. Çünkü kolay anlaşılır yöntemler değil sadece evrak kalabalığı...” (BÖ2). “Üniversite eğitimim sırasında bu yöntemler hakkında bir eğitim almadım, yeterli bilgim yok. Bu nedenle yöntemleri uygulayamadığımdan yararlı olmuyor.” (BÖ3). “...öğretim yöntemi olarak bunları kullanıyordum, halada devam ediyorum. Sadece isim değişikliği olarak algılıyorum.” (BÖ15). “Bu yöntemleri uyguluyorum, önceki öğretim programında da kullanılıyordu. Bu yöntemler yeni bir şey değil...” (BÖ16).

Araştırmaya katılan beden eğitimi öğretmenlerinin Ortaöğretim Beden Eğitimi Dersi Yeni Öğretim Programına yönelik belirtmek istedikleri başka görüş ve önerilerine ilişkin düşüncelerine ait bulgular Tablo 6’da verilmiştir.

Tablo 6. Ortaöğretim Beden Eğitimi Dersi Yeni Öğretim Programına Yönelik Başka Görüş ve Önerilere İlişkin Bulgular

Temalar	f	%
Uygulanabilme sıkıntısı	8	66,7
Hizmet içi eğitim	4	33,3
Toplam	12	100

Beden eğitimi öğretmenlerinin Ortaöğretim Beden Eğitimi Dersi Yeni Öğretim Programına yönelik belirtmek istedikleri başka görüş ve önerilerine ilişkin düşüncelerinde en

sık ifade ettikleri durum, çeşitli nedenlere bağlı olarak uygulanabilme sıkıntısının olduğunu belirtmeleri olmuştur. Görüşmelerde katılımcılar bu durumu şu cümlelerle ifade etmişlerdir:

“Bence buradaki en önemli olay beden eğitimi derslerinde branşlaşmaya gidilmeli ve bu dersler öğleden sonra ve herkesin kendi sevdiği dersi seçmesiyle birlikte sporcuların gelişeceğini düşünüyorum. Aksi takdirde program uygulanamaz.” (BÖ1). *“Başka ülkelerin programlarını alıp bizlerde olmayan tesis ve malzemelerle yapmaya çalışmanın hiçbir anlamı yok. Bizler her branşta öğrencinin biraz beceri ve bilgisini geliştirebilirsek yeterli olacak.” (BÖ2).* *“Daha anlaşılır hale getirilsin ki uygulayabilelim...” (BÖ3).* *“Yeni program 9. ve 10. sınıflarda daha uygulanır nitelikte. 9. ve 10. sınıflarda ders saati 2 saat olduğu için uygulamalar daha kalıcı. 11. ve 12. sınıflarda ders saati 1 saat olduğu için uygulamalar maksadına çok fazla ulaşmıyor.” (BÖ5).* *“Yeni program eskiye göre daha güzel ve uygulanabilir olmasına rağmen yapısındaki esneklik ve öğrenci merkezli olması, etkinliğin sağlanamaması ve katılımın oluşturulamaması veya öğretmenin isteksizliği gibi vs. durumlarda dersin kalitesini aşağıya doğru çekecek ve ders amacına ulaşamayacaktır.” (BÖ7).* *“Beden eğitimi dersinin amacına uygun olarak her öğrencinin beden eğitimi ve spor yapabileceği alanlar ve imkânlar oluşturulmasını ve buna göre program yapılmasını istiyorum.” (BÖ8).* *“Yanlış bilmiyorsam bu programa çok benzer program ilköğretim okullarında uygulanıyor. Ancak neden hala öğrencilerin hazır bulunuşluk düzeyleri sığra yakın. Öğrenci hazır gelmediği için uygulama sınırlı, kısıtlı kalıyor. Çünkü derste temel eğitimlere daha çok yer vermek durumunda kalınıyor.” (BÖ11).* *“Uygulanamıyor, konular daha fazla olabilir yani konu arttırılabilir.” (BÖ12).*

Beden eğitimi öğretmenlerinin en sık ifade ettikleri ikinci durum, öğretmenlerin hizmet içi eğitim kursları yoluyla bu derse yönelik bilgi ve becerilerinin geliştirilmesi olmuştur. Görüşmelerde katılımcılar bu durumu şu cümlelerle ifade etmişlerdir:

“Henüz tam anlamıyla bilgi sahibi olmadığımızı bu anlamda daha çok hizmet içi seminer gerektiği düşüncesindeyim.” (BÖ1). *“Bence bütün beden eğitim öğretmenlerini bu program için hizmet içi eğitime almalılar. Şu anda mesleki gelişim seminerleri mevcut ama 1-7 yıllık öğretmenler gidiyor. Yani bu programı yeni öğretmenlere öğreteceğiz siz eskiler takılın der gibi oluyor.” (BÖ10).* *“Henüz tam anlamıyla bilgi sahibi olmadığımızı bu anlamda daha çok hizmet içi seminer gerektiği düşüncesindeyim.” (BÖ14).* *“Sistem doğru şeyler yapmak amacıyla öğretim programını hazırlamış, ama bu süreç içerisinde derslerin 1 saate indirilmesi, fiziksel ortamın yetersizliği öğrencilerin derse karşı tutum ve davranışları, alışkanlıklarından zor vazgeçebilmeleri aynı zamanda yeniliklere açık olmayışları dolayısıyla dersin işlenmesinde*

program öğrencilere uygulanamamıştır. Öğretmenlerin hizmet içi kurslarına zorunlu olarak katılımının sağlanması gereklidir. Okuma özürülü olduğumuzdan görerek ve uygulayarak daha başarılı bir ortam oluşacağına inanıyorum.” (BÖ15).

4. TARTIŞMA VE SONUÇ

Araştırma sonucunda, katılımcıların yarıdan fazlası (n=9), önceki öğretim programı ile yeni öğretim programı arasında planlamada, uygulamada ve ölçme-değerlendirmede bir fark olmadığını veya bilgi eksikliğinden yorum yapamadığını ya da önceki öğretim programında konuların net ve öğrenciyle daha fazla bilgi alışverişi olduğunu belirtirken, diğer katılımcılar (n=8), yeni öğretim programının öğrenci merkezli ve araştırmaya dayalı olduğunu, öğretmenin rehber pozisyonunda iken öğrencilerin aktif durumda olduğunu, daha çok yöntem ve teknik kullanılabilirdiğini, etkinliklerin çeşitlendirilebildiğini ve daha çok uygulama yapıldığını, öğrencilerin birbirlerinden dönüt alabildiğini ve öğrenen merkezli bir öğretim programı olduğunu ifade etmişlerdir. Yeni öğretim programına öğretmen-öğrenci görev ve sorumlulukları açısından bakıldığında; katılımcıların yarıdan fazlası öğretmenin daha araştırmacı-sorgulayıcı konumda derse rehberlik ettiğini, öğrencilerin sınıfa hazırlıklı gelerek uygulama ve değerlendirmeyi kolaylaştırdığını, kendilerini, takım arkadaşlarını değerlendirebildiklerini ve değerlendirmelerin daha objektif yapıldığını, bilgi teknolojileri sayesinde bilgiye ulaşma ve paylaşımlarının kolaylaştığını, drama, örnek olay inceleme, gözlem gibi farklı yöntemlerden yararlandıklarını belirtirken, diğer katılımcılar, genel amaçlar değişmediği için görev ve sorumluluklarında değişmediğini, eski alışkanlıkların devam ettirildiğini, önceki programda da bu öğelerin hepsinin var olduğunu, yetersiz bir güncelleme yapıldığını ve çok fazla bir şeyin değişmediğini ifade etmişlerdir. Yeni öğretim programının olumlu-olumsuz yönlerine bakıldığında; katılımcıların yarıdan fazlası yeni öğretim programının her okulun kendi imkân ve olanaklarına göre plan yapma fırsatı sunduğunu, öğrenen merkezlilik ilkesinden hareketle öğrencilerin hazırladığı etkinliklerin dersin daha işlevsel ve zevkli geçmesini sağladığını, bu öğretim programının öğrencilerin sosyal alanda gelişimine katkı sağlayacağını belirtirken, diğer katılımcılar, öğretim programının uygulanabilirlik sorunu olduğunu, etkinliklerin net olmadığını, proje ve performans görevlerinin ortaöğretimde bir faydasının olmayacağını ifade etmişlerdir. Katılımcılar yeni öğretim programına ilişkin görüş ve önerilerinde; öğretim programının uygulanabilme sorunu olduğunu ve ülke genelinde beden eğitimi öğretmenlerinin yeni öğretim programının daha anlaşılır hale gelmesi için hizmet içi eğitim kurslarına alınması gerektiğini belirtmişlerdir.

Sonuç olarak yapılandırmacı yaklaşım modeli temel alınarak hazırlanan yaklaşık üç yıla yakın bir süredir uygulamada olan Ortaöğretim Beden Eğitimi Dersi Öğretim Programının teoride kalmaması ve uygulamadaki problemlerin giderilmesi adına, program felsefesinin hizmet içi eğitim kursları ve seminerler yoluyla ortaöğretimde görev yapan tüm beden eğitimi öğretmenlerine aktarılması önem taşımaktadır. Aksi takdirde, yeni öğretim programını algılayamayan beden eğitimi öğretmenlerinin öğretmen merkezli öğretim yaklaşımını sürdüreceği düşünülmektedir. Ayrıca okullardaki beden eğitimi ve spor alanları ile araç-gereç problemlerinin çözülerek öğrenci merkezli eğitim sistemine uygun hale getirilmesi de öğretim programının işler hale gelmesini sağlayacaktır.

KAYNAKLAR

- Demirel, Ö. (2009). *Kuramdan Uygulamaya Eğitimde Program Geliştirme*. (12. Baskı). Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Ertürk, S. (1972). *Eğitimde Program Geliştirme*. Ankara: Yelkentepe Yayınları.
- Fer, S. (2000). Modüler Program Yaklaşımı ve Bir Öneri. *Millî Eğitim Dergisi*, 147, 21-37.
- Güllü, M., Arslan, C., Uğraş, S., Görgüt, İ. (2011). Yeni Ortaöğretim Beden Eğitimi Ders Programı Kazanımlarının Değerlendirilmesi. *Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, Özel Sayı, 122-133.
- Şahinel, M. (2003). *Etkin Öğrenme*. (1. Baskı). Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Şahinel, M. (2010). *Eğitimde Yeni Yönelimler*. Özcan Demirel (Ed.), (Geliştirilmiş 4. Baskı), Ankara: Pegem Akademi Yayınları.
- Tavşancıl, E., Aslan, E. (2001). *İçerik Analizi ve Uygulama Örnekleri*. (1. Baskı). İstanbul: Epsilon Yayıncılık.
- Topkaya, İ. (2011) *Hareket Beden Eğitimi ve Spor Öğretiminde Öğrenme ve Öğretmenin Temelleri*. (Geliştirilmiş 3. Basım), Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Varış, F. (1988). *Eğitimde Program Geliştirme "Teori ve Teknikler"*. (4. Baskı). Ankara: A.Ü. Eğitim Fakültesi Yay. No: 157.
- Yıldırım, A., Şimşek, H. (2006). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*. (6. Baskı). Seçkin Yayıncılık.
- Yurdakul, B. (2010). *Eğitimde Yeni Yönelimler*. Özcan Demirel (Ed.), (Geliştirilmiş 4. Baskı), Ankara: Pegem Akademi Yayınları.